

rvačce způsobená poškození na těle dětí rodiči, nýbrž poškození, která se stala při výkonu domácí kázně, přesněji při vykročení z mezí této kázně. Jelikož jest rozsudkem popřen zlý úmysl obžalovaného i jen ve formě úmyslu zle nakládati s vlastním otcem, vyhovuje podřadění souzeného činu ustanovení § 411 tr. zák. správnému použití zákona a námitka mylnosti rozsudku jest pochybena. Na zcestí jest stížnost i, vytýkajíc podle § 281 čís. 5 tr. ř. jednak povšechně »odůvodnění« rozsudku rozpor se spisy, jednak zvláště rozpor s obsahem četnického oznámení, pokud se v důvodech uvádí, že se nedalo zjistiti, kdo byl útočníkem a kdo napadeným. Napadené věty rozsudku jsou projevy volného přesvědčení soudu, k němu snad dospěl volnými úvahami o celé průvodní látce a též o výpovědích svědků, rozsudkem správně reprodukováných. Takové závěry soudu nehodí se k přímému porovnání se spisy, s nimiž lze s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř. porovnat jen, co jest rozsudkem uvedeno jako obsah listiny nebo soudní výpovědi. Avšak v právu je stížnost s výtkou, že soud vůbec neuvážil výpověď Marie K-ové při výslechu četnictvem, zaznamenanou v četnickém oznámení větami, že otec bránil obžalovanému v odnášení pluhu, že se obžalovaný vrhl na otce, uchopil ho oběma rukama pod krk, potom že obžalovaný otce jednou rukou pustil, avšak uchopil ho za přirození, popadl na to bič a počal silným koncem bičiště otce tlouci. Četnické oznámení bylo při hlavním přelíčení čteno, a staly se tím složkou průvodní látky i tam uvedené mimosoudní údaje K-ové. Tyto údaje nesměl soud ponechat mimo okruh svých úvah, třeba že Marie K-ová odepřela při hlavním přelíčení svědectví, používajíc dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř. (viz rozh. čís. 3232 sb. n. s. a další rozhodnutí tam citovaná). Kdyby k opomenuté složce průvodní látky bylo řádně přihlíženo, mohlo to nesporně dáti úvahám soudu o nepřátelském úmyslu obžalovaného jiný směr a zabrániti oněm obžalobě nepřiznivým závěrům, to tím spíše, any údaji K-ové došly podpory mimosoudní údaje poškozeného, o jejichž pravdivosti rozsudek pochybuje. Nelze se zřetelem na tyto údaje vyloučiti s úplnou jistotou, že útočníkem byl obžalovaný, nikoliv jeho otec, a lze s nimi uvést i soulad i použití biče obžalovaným a rozsah, jakož i místa způsobených krevních podlitin a oděrků. Pro vyličený důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř. bylo stížnosti, aniž třeba zabývati se dalšími jejími vývody, vyhověti a podle § 288 čís. 3 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 4197.

Správnou volbu rychlosti ve smyslu všeobecného předpisu § 45 min. nař. čís. 81/1910 jest posuzovati vždy podle dané situace.

Řidič automobilu musí počítati s obecně známým zjevem, že děti přebíhají přes silnici bezprostředně před jedoucimi auty; vidí-li hrající si děti po jedné straně silnice, súžené po druhé straně hroudami země z vykopávek, musí voliti takovou rychlost, při které by mohl vůz zasta-

viti i na krátkou vzdálenost; ona místní situace opodstatňuje pojem »zvláště nebezpečných okolností« ve smyslu § 337 tr. zák.

Subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 9. června 1931, Zm I 584/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 13. května 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 a 337 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost poukazuje sice správně důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. k tomu, že pro zjištění místní situace na silnici, až do jaké šířky byla vykopávkou zatarasena a zda zbývalo volné místo pro vyhýbání nebo předjíždění dvou povozů, a zda tedy šlo o úzkou ulici (silnici), bylo přihlížeti k přesnějším výsledkům místního ohledání, které provedl sám nalézací soud, přibrav znalce, a ke svědeckým výpovědím Františka D-a, Jana H-e, Jana M-ého a Františka L-a. Než okolnost, kterou stěžovatel z těchto průvodů chce mít dokázanu, že volné místo na silnici bylo širší, než jak zjistil nalézací soud, nelze při správném posuzování souzeného případu s hlediska platných předpisů a jiných výsledků průvodního řízení uznati za rozhodnou, jmenovitě ne ve prospěch obžalovaného, a nelze proto uznati za odůvodněnou výtku neúplnosti, jež by jinak záležela v tom, že nalézací soud nepřihlížel k oněm průvodům. Jak jest zjištěno, leželo usmrčené pak dítě, když obžalovaný zastavil, za pravým zadním kolem automobilu. Poněvadž přebíhalo podle doznání obžalovaného s levé strany za silnicí a obžalovaný, jak ze spisů vychází, zůstal stát u samého kraje vykopávky, po pravé straně silnice naházené, musilo dítě z místa za silnicí až na místo, kde bylo automobilem sraženo, přeběhnouti celou volnou šířku silnice. Čím by byla tato volná strana silnice, kterou dítě přebíhalo, zjištěna širší, tím by nutně byla dána i větší vzdálenost auta od dítěte, když na silnici vběhlo, po případě, když s místa, kde si hrálo, začalo na silnici přebíhati, a tím více času i místa by měl tedy obžalovaný na zabrzdění a zastavení vozu před přebíhajícím dítětem. Čím širší by tudíž bylo zjištěno volné místo na silnici, tím by bylo zřejmější i zavinění obžalovaného, ať již bylo v tom, že začal pozdě brzdit, nebo v tom, že jel takovou rychlostí, při níž vůz i při okamžitém brzdění ani na větší vzdálenost nemohl zastavit. Snaží-li se tudíž zmateční stížnost výtkou neúplnosti o zjištění, že volný prostor na silnici byl širší než jak uvádí rozsudek, není to okolnost rozhodná pro prospěšnější posuzování viny obžalovaného, ale právě naopak, a zmateční stížnost nemůže se domáhati ve prospěch obžalovaného zjištění okolnosti v tomto směru nerozhodné. Nalézací soud ovšem dovozuje vinu obžalovaného i z toho, že v úzké ulici, za niž považuje zbývající prostor na silnici, nedodržel rychlost 6 km za hodinu, předepsa-

nou v § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. Kromě toho však se rozsudek správně dovolává i všeobecného předpisu § 45 cit. min. nař., podle něhož soud mohl i bez zřetele k tomu, zda měl obžalovaný v úzkém prostoru na silnici jeti podle § 46 nař. rychlostí nikoli přes 6 km, či zda směl jako v jiném uzavřeném místě jeti zjištěnou rychlostí mezi 10—15 km, správně uznati na zavinění obžalovaného v tom, že rychlost neovládal. Správnou volbu rychlosti ve smyslu všeobecného předpisu § 45 min. nař. jest posuzovati vždy podle dané situace. Ta byla v souzeném případě taková, že po levé straně silnice viděl obžalovaný již ze vzdálenosti asi 50 kroků hrající si děti; z nich usmrcená Marie H-ová byla podle zjištění čtyřletá, druhé dítě podle spisů asi ve stejném stáří. Na pravé straně silnice byla podle zjištění naházena země z vykopávky do hromad až do výše 1 m, a silnice byla takto asi do polovice zúžena; na ony hromady obžalovaný přirozeně s autem v případě potřeby vjeti nemohl, a měl tak úplně znemožněno, by se mohl vyhnouti do prava před překážkou, která by mu přišla do cesty s levé strany. Právě odtud hrozila mu však překážka ze zjevu zcela obvyklého, že malé děti, hrající si tam bez dozoru, mohou pro blízkost od jízdní dráhy vběhnouti před přijíždějící auto zcela nenadále. Poněvadž pak ani dítě nemohlo by silnici úplně přeběhnouti pro hromady na cestě naházené, bylo tím větší nebezpečí, že dítě přijde právě do úzké jízdní dráhy auta na vzdálenost zcela krátkou. Aby obžalovaný mohl čeliti takovému poměrně bezprostřednímu ohrožení bezpečnosti dětí, které viděl, k tomu při nemožnosti vyhnouti na pravou stranu zbýval mu jediný prostředek, totiž volba takové rychlosti, při které by mohl vůz zastaviti i na krátkou vzdálenost, úměrnou malé vzdálenosti úzké jízdní dráhy od místa, kde si děti u silnice hrály. Ze znaleckého posudku vyplývá, že na vzdálenost 4 m, na kterou obžalovanému dítě na silnici vběhlo, mohl zastaviti při rychlosti asi 6 km za hod.; obžalovaný však jel rychlostí 10 až 15 km, při níž na tuto vzdálenost zastaviti nemohl. Při malé vzdálenosti místa, kde si děti hrály, od jízdní dráhy musil však při povinné opatrnosti počítati s možností, že mu dítě bez dozoru u silnice si hrající může před auto vběhnouti i na tak malou vzdálenost, a měl tudíž se zřetelem na tuto situaci bez ohledu na to, zda by za jiné situace směl jeti rychlostí až 15 km, voliti rychlost, při které by podle znaleckého posudku na tuto krátkou vzdálenost mohl vůz zastavením ovládnouti. Jest tudíž bez ohledu na to, zda otázka úzké ulice (silnice) ve smyslu § 46 min. nař. byla po stránce skutkové i právní nalézacím soudem správně řešena, dán pro posouzení viny obžalovaného dostatečný základ ve zjištěních, která byla nalézacímu soudu rozhodná pro dovolávání se všeobecného předpisu § 45 min. nař. Znalec nepřihlížel k této zvláštní situaci, jak právě byla vyličená, a jeho posudek, při němž vycházel jen z toho, zda obžalovaný při rychlosti 15 km, za přípustnou považované, mohl zastaviti na tak krátkou vzdálenost, není věcně rozhodný. Ve všech směrech, vztahujících se ke zjištěním, zda obžalovaný mohl zastaviti na tak krátkou vzdálenost, vytýká tudíž stěžovatel rozsudku neúplnost bezpodstatně, nehledíc ani k tomu, že nalézací soud podstatný výsledek

znaleckého posudku v rozsudku uvedl a hodnotil jej v souvislosti se všemi zjištěnými skutečnostmi, k nimž stěžovatel nepřihlíží. Dovozuje-li stěžovatel, dovolává se znalce posudku, svoji nevinu, není to než nepřipustným hodnocením významu tohoto průvodního prostředku.

Subjektivní stránka viny obžalovaného není dovozována jen z toho, že si povšiml výstražného znamení, které se ovšem vztahovalo k jiné překážce v jízdní dráze (k rigolu), s níž tento úraz není v žádné spojitosti. Pro zjištění, že obžalovaný předvídal nebo měl předvídati nebezpečí, způsobené rychlostí jeho jízdy, jsou uvedeny v rozsudku jiné okolnosti, jež jsou za dané situace rozhodného významu; že obžalovaný seznal, že se staví v osudném místě v cestu překážka (zúžení jízdní dráhy naházenou vykopávkou), že ho otec napomínal k opatrné jízdě, a že spatřil na vzdálenost asi 50 kroků po levé straně silnice hrající si děti. Předvídatelnost konkrétního nebezpečí jest zjištěním těchto okolností zdůvodněna úplně dostatečně, a nebylo třeba v tomto směru bližšího rozboru, neboť přebíhání dětí přes silnici bezprostředně před jedoucimi auty je okolnost tak obecně známá, že není třeba blíže odůvodňovati, že v bezprostřední blízkosti silnice bez dozoru si hrající děti jsou rychlou jízdou auta po silnici uvedeny do konkrétního nebezpečí, které automobilistovi pro přirozenou svoji povahu musí býti zřejmé, a s nímž musí počítati, třebaže bylo spoluzaviněno nedostatečným dozorem na děti. Jest pak přirozeno a netřeba to zvláště zjišťovati, že i obžalovaný, jezdící autem, měl si toto nebezpečí uvědomiti. U tak malých a proto nerozumných dětí, jako v souzeném případě, nanejvýš si hrály bez dozoru, jest toto nebezpečí dáno, i když jsou jinak normální, a to i tam, kde snad je automobilový provoz značný. Jsou proto pro posouzení věci bezvýznamnými okolnostmi, jež zdůrazňuje zmateční stížnost, že usmrčená Marie H-ová byla normální dítě, že obcí S. jezdí mnoho automobilů, a že jsou tam 3 benzinové pumpy. Ani v těchto směrech není tedy odůvodněna výtku neúplnosti, zmateční stížností podle § 281 č. 5 tr. ř. uplatněná. Pokud se stěžovatel na základě okolností, o nichž bylo dovedeno, že v souzeném případě právem nebyly zjišťovány, po případě právem byly pominuty, snaží vlastními úvahami dokazovati svoji nevinu, jde v těchto námitkách o nepřipustné provádění důvodu zmatečnosti podle § 281 č. 9 a) tr. ř., pod nějž, třebaže číselně nebyl uveden, jest zařaditi i výklad předpisu § 46 min. nař., že se vztahuje jen k jízdě v úzké ulici, a nikoliv k jízdě v úzké silnici. Při tvrzení, že šlo o státní silnici, zmateční stížnost vychází částečně z určitých skutečností místní situace se týkajících, které v rozsudku zjištěny nebyly. Poněvadž však právní otázka, zda jde o úzkou ulici nebo silnici, je podle hořejších vývodů pro správné posouzení věci bezvýznamná, není třeba tyto okolnosti zjišťovati, a zmateční stížnost, jež na nich buduje, jest v těchto výtkách zamítnouti jako neprovedenou podle zákona. Důvodem zmatečnosti podle § 281 č. 10 tr. ř. jest popřeno, že by byla dána kvalifikace činu podle § 337 tr. zák. Nalézací soud však v tom, že jízdní dráha naházenou vykopávkou byla pro její použití obmezena takřka na nejzazší možnou míru, shledal správně základ pro uznání okolností zvláště nebezpečných,

neboť nebezpečí, které je při rychlé jízdě automobilem v městě v blízkosti malých dětí samo o sobě značné, bylo tu zvýšeno nemožností jakéhokoliv vybočení do prava před překážkou, která právě z levé strany hrozila. V této námitce je tudíž zmateční stížnost bezdůvodná a bylo ji proto v celém rozsahu zavrhnouti.

Čís. 4198.

Nevyplývá-li z plné moci, že byla udělena před hlavním přeličením, jest doručiti kontumační rozsudek obžalovanému.

(Rozh. ze dne 9. června 1931, Zm I 616/30-1.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací poukázal v trestní věci proti Arnoštu D-ovi pro zločin podle § 85 b) tr. zák. krajský soud v Liberci, by vyžádal od Dra Edmunda P-a plnou moc obžalovaného. Podotkl, že z plné moci musí vycházeti, že byla udělena Dr. P-ovi před hlavním přeličením, t. j. před 3. červnem 1930, neboť jinak by bylo kontumační rozsudek s poučením o opravných prostředcích doručiti obžalovanému.

Čís. 4199.

Vyhrožovala-li manželka manželovi (v době rozvodu) děláním dluhů na jeho jméno a na jeho účet, nedopouští se ani manžel ani ten, kdo na jeho žádost napsal a v novinách uveřejnil výstrahu, by jí nikdo nedával nic na dluh, urážky na cti.

(Rozh. ze dne 10. června 1931, Zm I 210/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromé obžalobkyně do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. prosince 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn ze soukromé obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 489, 491 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňované hmotněprávní důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) a b) tr. ř. nejsou opodstatněné, neboť, vezmou-li se za základ právního posouzení formálně bezvadná skutková zjištění napadeného rozsudku, nelze mu důvodně vytýkati, že právně mylně dospěl ke zprošťujícímu výroku. Nálezací soud zhodnotil význam, dosah a smysl pozastavených článků tak, že v nich nejsou uvedeny činy nepočetné, kterých by se byla dopustila soukromá obžalobkyně, že se v nich nemluví o skutečnostech ze soukromého života, které by se dotýkaly cti soukromé obžalobkyně,